

דרכי נועם

שיעורים בעבודת ה'
לאור דברי רביה"ק
מוהר"ן מברסלב זיע"א

תורה ח' תנינא שיעור ה'

ישיבת מאירת עיניים
ברסלב ירושלים
tateziser@gmail.com

תורה ח תניינא שיעור ה. יום ה' פרשת ראה, כג מנחם אב
תשפ"ו [בחדשיים לא היו שיעורים]

הכנה לראש השנה, חוזרים להיות אדם, להתחדש בקיבוץ
ביחד, רבינו הק' מדבר כאן מהכח הנפלא שיש לצדיק, ב"ה
אוחזים בפרשת ראה, ר"ת אלול ראש השנה, הנה באים
ימי אלול ור"ה.

נדבר קצת בכלליות כהכנה לימי אלול ור"ה. איך מתחילים
מחדש להיות אדם, להמליך את הקב"ה, איך מתרוממים
מחדש, לאחר שעברה שנה, נחמו נחמו, מתחילין
להתנחם, ז' נחמות, עוד נחמה עוד נחמה, להתחדש,
להיות טרי וחדש, כי יש מה לעשות בעולם, יש מלך מלכי
המלכים, הוא צריך אותנו.

ראה אנכי נותן לפניכם ברכה וקללה, לא כתוב 'או' כי כל
דבר מעורב טוב ורע, חלק בוודאי טוב, וחלק חורבן ממש,
'ראה', עמוד וראה ותראה משהו אחר, זה לא כמו שאתה
חושב.

'ראה', כמו שכתוב לשונות של זכירה, וזכרתם, ושמתם,
שמע ישראל, כך כתוב לשון ראייה, נו, הבט כבר מה
שנעשה בעולם, אפשר לזכות ולהרוויח כ"כ הרבה

'אשר אנכי נותן', משה רבינו, זה כח של רבינו הק', בדרגות
עלאין קדישין, כאן בתורה ח', רבינו מדבר מה זה דרגות.

למדנו קצת, קשה להאריך היום, רבינו מתחיל שענין
תוכחה זה דבר גדול,

אין הכונה לומר על עצמו שהוא כלום, כי אין לו פרנסה וגם
לא תורה ולא תפילה, וגם לא גשמיות.

תוכחה זה דבר גדול, לא לערוב את זה ביחד, אלא להתעורר
עם חיות.

פתיחת המאמר זה בדרך שיחה, תוכחה זה דבר גדול, אבל
לא כל אחד יכול להוכיח, צריך לדעת איך להוכיח, הן על
עצמו לשוב בתשובה, כי הנה בא ר"ה. צריך לשוב.

רבינו מאריך שהמוכיח צריך שיהא ראוי להוכיח, לקחת
מהצדיק שמלמד מה זה תוכחה, איפה אתה בעולם, הצדיק
מסיר חלק הקללה ונשאר רק חלק הברכה, כשאדם עוסק
בתשובה והתבודדות, ב"ה התעוררתי ב"ה יש לי רצון, הנה
אני כבר שם.

יש מוכיח הראוי, דעת איך לשוב בתשובה, איך לחזור
לה', איך לשוב לקרי"ס, לניסים ונפלאות, יש תוכחה
שמאיר דעת, תוכחה מביא שינוי המעשים, אוהב להתייגע
ולהתחזק, ועושה כל יום מחדש אפילו שלא הולך לו.

רבינו מוסיף מה נעשה כשאין ראוי להיות מוכיח, היינו
שורש הדרך שאדם שובר עצמו, וכל העולם שוברים אותו,
אזי מעורר ריח רע בנשמה, ורבינו אומר על זה משל פלאי,
שמונח אשפה עם ריח לא טוב, ואחד בא לערוב את זה עם
מקל, והסרחון מבאיש ועולה. כך הוא המוכיח שאינו ראוי.

וכן לאידך, אם אתה רואה מבאיש ריח, סימן שזה מוכיח
שאינו ראוי, מזיק לנשמה.

הנשמה שלך מאירה מאד, מאהבת ה' אתכם, חשק ה'
בכם, יש לנו שליחות. ומוכיחין אותנו להתקרב חזרה אל
השורש, לדעת שיש לי שייכות, אני אדם, לא בהמה.
הבהמה הוא בדיוק מה שאדם חושב, כעסו, יש בהמה
ביושנית, יש בהמה כעסנית, הנפש הבהמית חושב ממש
כמו בהמה חושב, הוא רעב וכו', אבל הנה בא ר"ה צריך
להיות אדם מחדש, בר"ה נברא האדם, יום הרשון של
הבריאה.

נברא הסיבה של בריאת העולם, ישראל נקראים ראשית.
ה' צריך אותי בעולם

לכן אסור להבאיש ריח. שזה מעורר מדות

כי בנשמה מוכיח אינו ראוי להוכיח, אָזי לא די שאינו
מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות
השומעים תוכחתו. כי על ידי תוכחתו הוא מעורר הריח
רע של המעשים רעים ומדות רעות של האנשים שהוא
מוכיחם. כמו ששמן איזה דבר שיש לו ריח שאינו טוב,
כל זמן שאין מזיזין אותו הדבר, אין מרגישין הריח רע, אבל
כשמתחילין להזיז אותו הדבר, אזי מעוררין הריח רע; כמו כן
על ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להוכיח, על ידי זה מזיזין
ומעוררין הריח רע של המעשים רעים ומדות רעות של
האנשים שמוכיחם, ועל כן הוא מבאיש ריחם, כלומר שגם
בתוך הקדושה הוא מכניס לשם ריחו המבאיש רח"ל ועל
ידי זה הוא מחליש את הנשמות שלהם, ועל ידי זה נפסק
השפעה מכל העולמות, התלויים באלו הנשמות.

כי עקר יניקת הנשמה הוא מהריח. כמו שאמר רבתינו,
זכרונם לברכה (ברכות מ"ג): 'מנין שמברכין על הריח,
שנאמר: "כל הנשמה תהלל יה". איזהו דבר שהנשמה
נהנית ממנו ולא הגוף, הוי אומר: זה הריח'. ועל כן על
ידי זה המוכיח, שהוא מבאיש ריחם, על ידי זה נחלשת
הנשמה, שניקתה מהריח כנ"ל, וממילא נפסק השפעה
מכל העולמות התלויים בהם:

יש הנאות שלא מברכין, על ריח כן מברכין, ריח זה דבר
שהוא רחוק ממך מאד, אבל מעורר לך התעוררות הדעת,
זהו סוד הריח, התחזקות המח, המח מתחזק מהריח. כל
הנשמה תהלל.

איך היה נראה אז במציאות כשהרבי דיבר, באו כמה מאות
אנשים, שם באומן מול הציון, ורבינו היה חלוש, לא רצה
לצאת, צדיק קדוש ונשגב ויצא דם מפיו הק', היחיד שלא
דאג היה רבי נתן, היה בטוח שרבינו חי לעולם, כי הם קבעו
ביניהם שלא להעלות על הדעת שהוא הולך להסתלק
ח"ו, כי הם היו עובדי ה', ידעו שהמחשבה יכולה לפעול.
כך עוזרים לאדם, להכניס בו אמונה ובטחון, אתה חושב
רק רע אני חושב עליך רק טוב, אני מאמין, חושב שאשוב
בתשובה, הנה בא שנה חדשה, אלול ור"ה, כל הבריאה
תלוי בזה. ולא חושב שכבר התעוררתי שנה שעברה ולא
היה כלום, ח"ו. כי הכל תלוי באלו הימים. נ"ב ימים מר"ח
אלול עד שמיני עצרת. ר"ה יוה"כ, סוכות. הימים הקדושים
האלה, כשעוסקים ברצונות וכיסופין, מתקנים את הבריאה
ובבנית מלכות דקדושה.

אתה בונה עכשיו את העולמות. כתבינו וחתמינו בספר
החיים, מי יכול להבין מה הכונה בזה.

סתם יושן, כי באמת הקב"ה נמצא איתך, אתה פועל דברים נפלאים גם כשאתה בקטנות ושאל תחתית, אתה פועל דברים. רק המוכיח הראוי יכול להראות לך את זה, כי הוא תיקן את הנשמה בשלימות. וכלל ישראל מלובשים עליו.

אדם צריך לזכות לנפש רוח, צדיקים גדולים זוכים לבחי' רוח, נשמה, כל התיקונים נעשים מהנצוצין המבוררים, דרכי עוה"ז, כל המחשבות דיבור ומעשים, תאוות, מניעות, הכל ניצה"ק, חלקי אלקות, גבורות כאלה.

זהו הפתיחה שבתורה ח', דף טו עמוד ב' בחלק שני, רבינו פתח בשיחה כזאת על התוכחה, הוא התעלף באמצע, היה חלוש מאד, ונכנס והתחיל לשוחח מתוכחה ראויה, אחי חזק, הכל יהיה בסדר. וממשיך שאסור להבאיש ריח. הגם שצריך מוכיח, אבל מוכיח הראוי באמת.

מה כל זה שייך להסתלקותו, למה לא דיבר עניינים אחרים.

לכן תהפוך את עשרים שורות הראשונות, תבין שרבינו אומר שיש מוכיח הראוי, שעי"ז מקבלים ריח טוב, ולא מבאיש ריח, למה, בגלל שהוא ממשיך על עצמו הריח הטוב, כי הנשמות צריכין חיות. החיות של הנשמה, כל הועלמות תלויים בו, תיקון עליית השכינה מעולם לעולם, והמשכת המוחין מדרגה לדרגה, כל היחודים והתיקונים תלויים בכך שהנשמות יהיה להם חיות.

אם לא, נפסק השפע מכל העולמות התלויים באלו הנשמות. זה הדבר הראשון שרבינו דיבר לפני ההסתלקות. תדע מי אתה, אתם עושים שפע כל העולמות. ורבינו אומר, אני עזרתי לכם תמיד, והנה אני ממשיך לעזור לכם תמיד, גם לאחר ההסתלקות. ותיכף אחכ דיבר מענין עשרה מיני נגינה, הללו אל בקדשו, בגבורותיו, כתר חכמה בינה, רוב גודלו חסד וכו', כל הנשמה וכו'. הרי שכבר פתח ברמז בענין י' מיני נגינה.

כי מוכרח תמיד להמשיך אתערותא דלתתא, מלאך לא יכול, רק נשמה מעוה"ז, בחור'ל, להתעורר תמיד לתפילה בכונה, להתעורר להתאפק, להתעורר ללמוד התורה באמת, להתעורר לשמחה, זה נקרא 'ריח'. הוא שהכוחות עולים,

סוד כונת הריח, לוקח בשמים, והדינים עולים, הגבורה שיכולין להעלות. הגבורה מעוה"ז, ריח זה דבר חזק מאד, משפיע מאד על כל האדם, גז או אויר לא טוב רח"ל, שפע הריח הוא אתערותא דלתתא שאדם מתעורר תמיד לה', אישה ריח ניחוח להויה, האריז"ל מפרש, העליה ראשונה, קצת ביררתי, כן יש מלך בעולם, והדינים נמתקים, כל דבר בעולם הוא דבר המבאיש, אוכל בחוץ בלי מקור, מסריח, אדם הגוף שלו צריך רחיצה תמיד מרוב סרחונו, כך צריך להסתכל על עוה"ז הוא דבר מבאיש.

אנחנו עושים ריח טוב, מוציאים את הניצה"ק, ריח היינו הרם כשופר קולך, אתערותא דלתתא, חוזרים אל הדעת.

הריח הזה עולה. וזהו 'מנין שמברכין על הריח', הדבר היחיד שעושים ברכה, לא כשאר הנאות שאין על זה ברכה, כל הנשמה תהלל י"ה, ר"ת שם קדוש כה"ת, משה הרג בו את המצר, ומאיך הוא שם החסד, ויש בזה סודות עצומים מאד, בכתבים. הוא ההילול העשירי, כל הנשמה.

בקשו מרבינו שיצא, משהו הביא קערת זהב, ורבינו פלט לתוכו דם מתוך פיו הק', כל הבריאה היה עומד בזכות הגוף הקדוש הזה. והנה הוא מדבר מהבאשת ריח, זה לכא' מתאים לאנשים חיים ובריאים לומר 'אחי חזק', תוכחה של שמחה, זה מדברים ביום נורמלי לא בעת גסיסה, היה צריך לדבר במצב כזה מעתיק יומין, והנה הוא נכנס מדבר מהתוכחה..

רבינו צוחק על כל העולם שהכל הבל, והוא מאיר בנו התמדה בתורה, לשמור על הזמן, ולעסוק כל יום ביומיו דברים, ולזכות לחצות ושבת ויום טוב, רבינו דורש מאיתנו קדושה ודביקות ולזכות מה שצריך, בקי ברצוא, להתייגע, להוכיח עצמו לזכות. וגם כשלא יגיע לזה, העיקר להשתדל בזה. זה העיקר.

במצב כזה פלאי, הכניסו את הכסא של רבינו אצל הדלת, עם קערת זהב עם דם, לא דיבר צוואה מעתיק יומין אהבה יראה ודביקות. אלא דיבר על תוכחה מבאשה, אתם מדי שבורים, תוכחה מבאיש ריח. למה דיבר מזה בשעה נוראה כזאת.

כפי הנראה אנו לא מתייחסים לתורה הזאת באופן אמיתי. כדי להבין קשר הענין, קול המוכיח הראוי, ותפילה וכו', והעיקר להבין תחילת המאמר, כדרכו בקודש בכל מאמר, שבפתיחה תלוי כל המאמר.

רבינו מתחיל לגלות לנו, רבי יהודי, יש נשמה, נשמות ישראל הכל אחד, הנשמה משגת אלקותו ית', יש י' הילולים, הללו א"ל בקדשו, והרי מזכיר כל הנשמה תהלל י"ה, אנו יושבים עם הצדיק, רבינו הקדוש שהוא משלים בכל עת י' העליות, של שבת וימות החול, בימות החול יש יגיעה גדולה מאד בשחרית, ויגיעת התשובה בכלליות שאדם צריך לתקן את נשמתו, הנשמה נהנית מהריח.

כל יום של אדם שהוא חי בעוה"ז, הוא פעולה בחי' ריח.

זהו עבודת האדם לקחת ניצוצין מהבריאה, אכילה ומלאכה וטרדה, לקחת משם, אם מחשבה דיבור או מעשה, או מציאות ישות של העולם, כל מה שיש בעולם הוא חיות אלקות. אם לא, זה לא קיים. כל דבר בעולם הוא חיות אלקותו ית', מדוע ברא הקב"ה כן, חיות הזה, צריך לברר את זה, לרדת יותר ויותר נמוך, ירידות ונפילות. וגם כשהוא טרוד מאד, נופלים למקום שצריך לברר שם את החיות, אכילה זה תיקון, שינה זה תיקון, כל מעשה האדם מברר את החיות. החיות הזה נעשה אצל האדם לבושים בגן עדן לנצח נצחים.

המחשבה דיבור ומעשה של האדם, משא ומתן, אכילה ושינה, ועסק עם אנשים, כל יום ניצוצין חדשים, כל יום בירור חדש, כל שבת, מלא תיקונים ונפליאם, כבוד ה', ניצוצי הקדושה כבוד ה' ממקום גבוה ביותר, ונפל לתוך בוך, מקום נחש שרף ועקרב צמאון אשר אי נמים, והנה אני מברך שהכל נהיה בדברו, ומסתכל על מה שעובר עלי עם אמונה, ומתחברים אל הדעת, החכמה והשכל שבכל דבר, ההלכה שבכל דבר, אלקות שבכל דבר, עי"ז מתלבש האדם בלבושים קדישים.

איש פשוט ביותר, עובד את ה' יום ולילה,

אלא שיש מוכיח, צריך מוכיח הראוי, להוכיח לך שאתה

דרכי נועם

כי הנשמה שלנו לא כנשמת הצדיק, שיש לו שלימות נפש רוח נשמה, הנשמה שלנו פיצה טיפה קטנה, בכל יום מתעוררים מאד, ע"י תורה ותפילה גודל הנשמה, גודל קצת, כל הנשמה, כל אחד לפי עניינו, עשרה הילולים, כל הנשמה, אהללה ה' בחי, לתקן את המח של כל אדם.

כי הנשמה שלנו, כל הבריאה, כל סיבת הבריאה תלוי בנו, שלא תהיה שבור. אתה כבר משוכנע שאסור להיות שבור? תדע שאם אתה לא מחיה את עצמך, אתה מחריב את כל הבריאה, שאר עבירות גם מחריבין, אבל עצבות זה חורבן על גבי חורבן. מוכרח שיהיה חיות להנשמה,

כל העוזה נקרא בחי' ריח, אתערותא דלתתא, י' מיני נגינה מלמטה למעלה, כי עיקר תיקון כל דבר בעולם הוא ע"י האדם, האדם נברא כדי לקחת את העוה"ז, תינוק נולד בעוה"ז, מקום של קטנות דקטנות, והעיקר לא לעזוב את עצמו לעולם, התוכחה מוכרחת, להראו תלעצמו את האמת, לא חיים כאן לעולם, אתה כן יכול לעשות משהו, תורה תפילה צעקה, בכח רבינו אפשר לפעול הכל. ובזה מובן שיש דבר כזה שנקרא ריח.

רא"ה, אלול ראש השנה, בחודש אלול עושים הנסיעה לרבינו, כאן הוא המקום להתעורר, לקבל את התוכחה הראויה, להתעורר כראוי.

אָבֶל בְּשֶׁהִמּוֹכִיחַ רָאוּי לְהוֹכִיחַ, אָזִי אֲדַרְבֵּא, הוא מוסיף ונותן ריח טוב בְּהִנְשָׁמוֹת עַל יְדֵי תוֹכְחָתוֹ.

יש שאדם מפחד ללמוד דברי רבינו, זה מוכיח אותו מדי חזק, לא יעזור לך כלום, תפתח את זה הוא יחיה אותך.

כי התוכחה צריכה להיות בבחינת התוכחה של משה, שהוכיח את ישראל על מעשה העגל, שעל ידי תוכחתו נתן בָּהֶם רִיחַ טוֹב, בְּבִחִינַת (שיר השירים א): "נִכְרְדִי בְּתַן רִיחוֹ", הַנֶּאֱמָר עַל מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל. עָזַב לֹא נֶאֱמָר, אֶלָּא בְּתַן, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֶׁסָּם וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָהּ, בְּגִמְרָא (שָׁבַת פח): כִּי עַל יְדֵי תוֹכְחָה שֶׁל מֹשֶׁה עַל מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל הוֹסִיף וְנָתַן בָּהֶם רִיחַ טוֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְזוּזָא דְנִשְׁמָתָא. כִּי עֵקֶר יְנִיקַת הַנֶּשְׁמָה הִיא מִהָרִים כַּ"ל, כִּי עַל יְדֵי קוֹל הַמּוֹכִיחַ שֶׁהוּא רָאוּי, עַל יְדֵי זֶה הוּא נֹתֵן רִיחַ טוֹב בְּהִנְשָׁמוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְזוּזָא דְנִשְׁמָתָא כַּ"ל:

משה רבינו עלה לבקש רחמים אחר החטא, בארבעים האמצעים, והנה מט"ו באב כבר מתחיל רצון, התחיל ההמתקה, הניסים שהיה בט"ו באב, פסקו מתי מדבר, נתבטלו המניעות. כך אומר רבי נתן בט"ו התחיל ההמתקה, ובר"ח אלול חזר לפעול תיקון העולם.

הוכיח את ישראל על מעשה העגל, יצאנו ממצרים בניסים אותות ומופתים, מכות נוראות, אלקות, קבלת התורה, רואים את האותיות. והנה לאחר מ' יום, הבחור היה לו ירידה, ע"ז ג"ע שפ"ד, שברו את הלוחות. אותיות פורחות באויר, הוכבדו הלוחות לא יכל לישא אותם. סיום התורה הוא יישר כחך ששיברת, כי אז פעל ר"ה ויוה"כ.

כי הצדיק המופלג במעלה, בחי' משה, כמ"ש בזוה"ק שזהו דרגת רבי שמעון, רבי שמעון דיבר הרבה שזה המדרגה שלו, והוא אמר על עצמו בהסתלקותו שהוא בחי' נהר יוצא מעדן להשקות את הגן, וכן ענין ריח, וכן בר"ת עיר וקדיש מן שמאי נחת. כי הוא הסביר ענין דרגות הנשמות. בזוה"ק זה מתגלה, ורשב"י אומר שהוא יש לו דרגה דמשה, ומזה

בשער מאמרי רשב"י, אומר האריז"ל, רבי שמואל ויטאל התפעל מאד מדרוש על הפסוק הזה ששמע מאביו כל הנשמה תהלל, זה שלימות המלכות. בגימ' ב"ן בהכאה, יש ב"ן הוא ב' פעמים שם הויה, ב"ה, לא ניכנס מדי הרבה בקבלה. זה דברי סנוראים. רבינו יושב לפני הסתלקותו ואומר 'כל הנשמה תהלל יה', כל היהודים שישבו עם רבינו באותו בית, כולם הולך לפניו הצדיק, שנשמתו זכה ונקיה, כל הנשמה, היינו כל דרגות הנשמה.

ולכן מובן קצת למה רבינו מדבר מזה בעת שהוא יורק דם, זה לא סתם, אלא שיר פשוט כפול משולש מרובע, שיש בו שני דרכים מלמעלה למטה, ולמטה למעלה נקרא ריח, שמע ישראל, המשכה מלמטה למעלה, והמשכה מלמעלה למטה.

הראשון הוא מרובע, מלמטה, נצח הוד יסוד מלכות. אני מאמין שה' צריך אותי, הנה בא שבת קודש, אילו היית יודע מה זה קידוש היית מתעלף, אילו היית יודע מה זה לחם משנה, היה מתוק מדבש, העיקר אמונה, לא רק לדעת, כי הדעת לא יכול לסבול תמיד, יש קטנות הדעת. אך צריך אמונה בשבת.

מלכות זה הראשון מלמטה למעלה, ואח"כ עולים להלחם ביצר הרע, יסוד התקשרות, רוצה את הקדושה, ונצח לנצח את היצר הרע, הוד, במקום שלי יש לי חן אצלו ית'. הוד מצד הגבורה, מצד החן. ע"כ שיר מרובע, שיר וניגון, שוהא בחי' ריח, העלינו מלמטה.

ונעשה ריח טוב. נבל וכנור, תוף מחול, צלצלי שמע ותרועה. נבל וכנור וכו'. כל הנשמה תהלל הוא מלכות דמלכות, ב"ן דב"ן, ב' ההויות. בדרך כלל אחד רחמים ואחד דין, אבל כאן שניהם נמתקים, וההמתקה הזאת נעשה בר"ה, בונים ב"ן דגבורות, ובכח אלול הנותן ב"ם דר"ך, בים בגימ' ב"ן, הויה נעשה רחמים גדולים וחסד, עד למטה. עד השכינה הק'. והנה מתחיל חודש אלול, לטהר את השכינה, להיות אדם, יש לנו רבי, יודעים בשביל מה חיים, כל אחד בא לרבי בשליחות כל כלל ישראל, ה' יעזור שיוכלו לנסוע,

אומן זה לא בשביל האדם בעצמו, אומן זה בשביל מלכות ה'. אח"כ כבר טוב כל השנה, לא מסתכל על עצמו רק על כבוד שמים.

לכן רבינו דיבר איתנו מזה, כמו שרבי נתן היה מדבר 'מה שלומכם'.

הצדיק האמת יש לו 'כל הנשמה תהלל יה', ומוכרח עשרה מיני נגינה, כי יש הרבה אנשים שיכולין לעשות שיר מרובע, שיר משולש, אהבה ויראה, וכפול מוחין חכמה ובינה, אבל אין לאף אחד שיר פשוט, תשיר ותנגן כל היום, צריך אור הכתר. המשכת הרחמים גדולים של הקב"ה, לגלות כי מלא כל הארץ כבודו, זה רק הצדיק שיש לו בחי' 'כ להנשמה תהלל יה', הוא ענין הנהר היוצא מעדן, הקול המשקה את הגן, שהוא ממשיך על עצמינו את השיר פשוט, ולכן התחיל לדבר בפשטות.

יש נשמה שיש לו 'כל הנשמה', והנה אני נותן לכם את כל הבריאה, יהיה תיקון לכל אדם, כל אחד יכול לשוב, יהיו ישועות, אל תפחד, כל אחד יודה ויהלל שיש רבי שהולך לפנינו, המשכת מדות הרחמים, נהר היוצא מעדן, זהו בחי' הריח.

קִלְךָ שְׁמַעְתִּי בְּגֵן וְאִירָא. כִּי זֶה הַקּוֹל מְשַׁקֵּה אֶת הַגֵּן, שְׁעַל יְדֵי זֶה גְּדִלִים שָׁם כָּל הָרִיחוֹת, שְׁהֵם בְּחִינַת יִרְאָה כְּנִ"ל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא כְּנִ"ל. כִּי עַל יְדֵי זֶה הַקּוֹל נִכְנַע בְּחִינַת עֶקֶב דְּסִטְרָא אַחֲרָא, כִּי זֶה הַקּוֹל הוּא בְּחִינַת (שָׁם כ"ז): "הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב". וְעַל כֵּן זָכָה יַעֲקֹב לְבְּחִינַת הָרִים, בְּבְּחִינַת (שָׁם): "רְאֵה רִיחַ בְּנֵי בְרִיחַ שְׂדֵה", הַנֶּאֱמָר בְּיַעֲקֹב, וְהוּא מְכַנֶּיֶע עֶקֶב דְּסִטְרָא אַחֲרָא, בְּבְּחִינַת (שָׁם כ"ה): "וַיֵּדוּ אוֹחֲזֵת בְּעֶקֶב עֵשָׂו". וְזֶה הַקּוֹל הוּא בְּחִינַת קוֹל הַמּוֹכִיחַ הָרָאיו, בְּבְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה נ"ח): "הֲרֵם כְּשׁוֹפֵר קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי פִשְׁעֵם" וְכו'. כִּי הַמּוֹכִיחַ שְׂרׁוּצָה לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל וּלְהַגִּיד לָהֶם פִּשְׁעֵם וְחַטָּאתָם, הוּא צָרִיךְ לְזַהֵר הַקּוֹל, כְּדֵי שְׁלֹא יִבְאִישׁ רִיחָם עַל יְדֵי שְׁמַעוֹר עֲוֹנוֹתֵיהֶם כְּנִ"ל. עַל כֵּן צָרִיךְ לְזַהֵר הַקּוֹל, כִּי עַל יְדֵי זֶה הַקּוֹל הוּא מוֹסִיף וְנוֹתֵן בָּהֶם רִיחַ טוֹב, כִּי עַל יְדֵי זֶה הַקּוֹל גְּדִלִים כָּל הָרִיחוֹת, כִּי זֶה הַקּוֹל מְשַׁקֵּה אֶת הַגֵּן וְכו' כְּנִ"ל:

ב"ה חֲבֵר נִתְבָּאֵר לַעֲלִי עֵיקְרֵי הַדְּבָרִים, רַק נִחְזֹר קֶצֶת. הִיא יִרְדָּה בְּיוֹם שִׁישִׁי אַחֲרֵי הַמָּקוֹה, אֲדָה"ר אֵכֶל מַעַץ הַדַּעַת, הֵנָּה נִגְמַר כָּל הַבְּרִיאָה. וְאַח"כּ בַּאֲשֶׁבֶת קוֹדֵשׁ. הַתְּחִיל הַתִּיקוּן. קוֹל ה' מִתְּהַלֵּךְ בֵּגֶן, וְזִמְרָא מְזִמֹּר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׂרָתָה עֲלֵיו שְׂכִינָה וְאִמְרָא כֵּן, כִּי רִאֵה שִׁיצָא בְּדִמוּס וְרַחֲמִים, כֵּן נִשְׁאָר בְּחַיִּים, לֹא עַד שָׁמַיִם בְּדִיקוֹת. רַק אָדָם קָטָן בְּעוֹה"ז, אִיבֵד הַכֹּל, וְקִלְקַל כָּל הַבְּרִיאָה, וְאוֹמֵר טוֹב לְהוֹדוֹת לַה', וְלִזְמֹר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ. כֵּן מְדַבְּרִים לְאַחֵר שֶׁהוּא הַחֲרִיב אֶת כָּל הָעוֹלָם, הוּא לֹא נִפֵּל לַעֲצָבוֹת. כִּי שְׂרָתָה עֲלֵיו רוּחַ הַשַּׁבָּת. לְהַגִּיד בְּבוֹקֵר חֹסֶד, אֹר גָּדוֹל, וְאִמּוֹנֶתָּ בְּלִילוֹת. ה' רָצָה שְׂכִינָה בְּעוֹה"ז שֶׁל אִמּוֹנֶתָּ בְּלִילוֹת. מַצְבִּים בְּלִי חַיּוֹת. אִמּוֹנָה וְאִמּוֹנָה, וְאַח"כּ לְהַגִּיד בְּבוֹקֵר חֹסֶד

בְּזוֹה"ק מְבָאֵר עֲנִין קוֹלְךָ שְׁמַעְתִּי בֵּגֶן וְאִירָא, קוֹל ה' מִתְּהַלֵּךְ, אוֹתִיוֹת הַלֵּךְ מֵת, כְּמוֹ אָדָם שְׁבוּר, עֲצוּב, אֵין לִי כְּלוּם, לְכוּלָם יֵשׁ וְלִי אֵין, מִתְּהַלֵּךְ הַלֵּךְ מֵת. וּלְפַתֵּחַ 'וְאִירָא', נִכְנַס בּוֹ אֶתְעֲרוּתָא דְלִתְתָּא בְּחִי' יִרְאָה, מוֹחִין מִצַּד הַגְּבוּרוֹת. לְהַעֲלוֹת מִלְמַטָּה. וְכֵן מוֹבֵן פִּירוּשׁ הַפְּסוּקָה.

יֵשׁ מוֹשֵׁג שְׁנִקְרָא 'קוֹלְךָ שְׁמַעְתִּי בֵּגֶן', כִּי נִהַר יוֹצֵא מֵעֵדן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, הִנֵּהר הַזֶּה הוּא קוֹל, לְמַה קוֹל, וְלֹא מוֹזִיק, תּוֹרָה אוֹ דַּעַת. אֲנָשִׁים מְפָרְשִׁים עֵדן חֲכָמָה, נִהַר בִּינָה, קוֹל ז"א, גֵּן מַלְכוּת. פֶּעַם אַחַת כְּתוּב כֵּן בְּזוֹה"ק, וּבִאֲמַת יֵשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּבוּהָ, יֵשׁ עֲשָׂרִים מֵאֲמָרֵי בְּזוֹה"ק, מִרְשָׁב"י, שְׁצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת אֶת הַשְׂכִּינָה הַק', מוֹכֵרַח הָאֵרָה מֵאֵין סוֹף מִמְּדוֹת הַרַחֲמִים הָעֲלִיוֹנִים, מֵעֵדן, הוּא קוֹל הַמּוֹכִיחַ הָרָאיו שְׂרַבִּינוּ מִמִּשְׁיַךְ עֲלֵינוּ שְׁפַע רַחֲמֵי ה', זֶה רִמָּז הִנֵּהר הַיּוֹצֵא מֵעֵדן, מִשְׁוֹרֵשׁ מִדּוֹת הַרַחֲמִים הָעֲלִיוֹנִים. וְכֵן מְבֹאֵר בְּזוֹה"ק וּבְכַתְבֵּים. כְּשֶׁמוֹבֵן עֲנִין זֶה מוֹבֵן מֵה שְׂרַבִּינוּ מִדְּבַר כָּאן, דְּרַגְתָּ הַרְבֵּי זֶה, שְׁאֵנוּ נִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ חֲסִידֵי בְּרַסְלָב, מְקוֹשְׁרִים לְצַדִּיק כִּזָּה שֶׁהוּא מִמִּשְׁיַךְ הָאֵרָה מִדּוֹת הַרַחֲמִים, כְּלוֹמֵר שֶׁגַם לֵךְ יֵשׁ תִּיקוּן וְתִקְוָה, כִּי ה' אוֹהֵב אוֹתָךְ, הוּא בְּרָא אֶת הָעוֹלָם כְּדֵי לְרַחֵם.

נִהַר יוֹצֵא מֵעֵדן, נִהַר הוּא יַחֲוֹד או"א, לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, לְהַמְשִׁיךְ בְּתוֹךְ עוֹה"ז.

יֵשׁ בְּחִי' שְׁנִקְרָא 'קוֹל', קוֹל ה' עַל הַמִּים, בִּכְחַ, בַּהֲדָר, חוֹצֵב, וְכו', כִּי בְּכִנִּסַת הַשַּׁבָּת אֶתְעֲרוּתָא דְלִתְתָּא נִכְלָל בְּקְדוּשָׁה, עוֹלָם מֵעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה הַמְּגוּשָׁם.

וּרְבִינוּ מְבִיא אֶת הַפֶּרֶק הַשְּׁנִי, נִשְׂאוּ נִהַרוֹת קוֹלָם. בְּפִשְׁטוֹת הִבִּיא עוֹד פְּסוּקָה שְׁמַקְשֵׁר נִהַר וְקוֹל. אֲבָל כְּשֶׁמַּעֲיִינִים

מוֹבֵן מֵה דְּרַגְתָּ מַחֲדָשֵׁי הַתּוֹרָה, הַתְּחַדְּשוֹת קִיּוֹם הַתּוֹרָה וְקִרְבַּת אֱלֹקִים, הַתְּחַדְּשוֹת הַתּוֹרָה שְׁנַעֲשֶׂה, וְנִמְשֵׁךְ ע"י הָאֵרִיז"ל, וְהַבַּעַשׁ"ט הַק', וְמָה שְׂרַבִּינוּ הַכְּנִיס בְּעוֹלָם בְּחִי' כָּל הַנִּשְׁמָה תְּהִלָּה יָהּ.

מִשֶּׁה רְבִינוּ מִצָּא אוֹתָנוּ שְׁבוּרִים לְאַחֵר חֲטָא הָעַגֵל, וְנִיחָם אוֹתָנוּ עֲדִיין חֲבִיבוֹתֵיהָ גֵבֶן. לֹא כְּמוֹ שֶׁהִיא צָרִיךְ לְהִיּוֹת 'עֲזָב', לֹא הִיּוֹנוּ נִרְמָלִים, אֲבָל מִשֶּׁה מִבְּקֵשׁ מָה, לְמַה יַּחֲרָה אִפְרָא בְּעַמֵּךְ, מָה עֲשֶׂה לֶךְ הָעַם הַזֶּה, מִשֶּׁה יָדַע שִׁישׁ מִדּוֹת הַרַחֲמִים, וְהִשִּׁיג שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ צָרִיךְ לְפַעוֹל אֶת הַמְּדוֹת הַרַחֲמִים, בְּתַחֲלִילָה לֹא הִיא הַשְּׂגָה הַזֹּאת. עֲכָשִׁיו מִשֶּׁה רְבִינוּ פֻּעַל רַחֲמִים אַחֵר הָעַגֵל, נִרְדִּי נִתֵּן רִיחוֹ.

נִרְדִּי וְכִרְכּוּם קִנָּה וְקִנְמוֹן, וְכו', י"ג לְשׁוֹנוֹת שֶׁל רַחֲמִים, כְּמ"שׁ בְּסִידוֹר הָאֵרִיז"ל י"ג לְשׁוֹנוֹת בִּישְׁתַּבַּח, הָרָאשׁוֹן הוּא בְּחִי' נִרְדִּי, הוּא סוּד תִּיקוּן גִּשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָם, נִרְדִּי נִתֵּן רִיחוֹ, כָּאֵן יִתְגַּלֵּה נִרְדִּי דְּקְדוּשָׁה, פְּתִיחַת מִדּוֹת הַרַחֲמִים, וְנִתְגַּלֵּה שְׂכַל הָעַגֵל הִיא רַק לְצוּרֵךְ עֲלִיהָ, וְכֵן אֲצֵל כָּל הָאָדָם, כָּל הִירִידוֹת לְצוּרֵךְ עֲלִיהָ, גַּם כִּשְׁהוּא בֶן קִיט שְׁנָה. עֲדִיין חֲבִיבוֹתֵיהָ גֵבֶן. מִשֶּׁה רְבִינוּ הָאֵיר בְּנוֹ כַּח הַצַּדִּיקִים, וְיַחֲלֵל מִשֶּׁה, עוֹד תְּפִילוֹת וְעוֹד מ' יְמֵי תְּפִילָה, מ' יוֹם אֵלוֹ הוּא פִּתַּח אֶת שַׁעֲרֵי רַחֲמִים.

בְּתַחֲלִילָה לֹא הִיא הַדְּבַר הַזֶּה גְּלוּי, כְּמ"שׁ בַּפ' כִּי תִשָּׂא, הָרָאשִׁי נָא אֶת כְּבוֹדְךָ וְכו', זֶה הִיא בְּאַרְבַּעִים יוֹם הַשְּׁנִיִּים, מִשֶּׁה חִיפֵשׁ אֵיךְ לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, וְנִתְגַּלֵּה הַהִמְתַּקָּה, רַחוּם וְחַנוּן, נִרְדִּי נִתֵּן רִיחוֹ, הַהִתְחַלָּה הָרָאשׁוֹנָה הִיא שֶׁהוּא הַכְּנִיס בְּכָל אֶחָד רִיחַ טוֹב.

כִּי יֵשׁ מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא וְמְזוּנָא דְגּוּפָא, וְעַל יְדֵי מְזוּנָא דְגּוּפָא נִחְלָשׁ מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא. כִּי עַל יְדֵי מְזוּנָא דְגּוּפָא, דְּהִיּוֹנוּ עַל יְדֵי אֲכִילָה וְשִׁתְיָה עַל יְדֵי זֶה מְגַדִּילִין אֶת בְּחִינַת עֶקֶב דְּסִטְרָא אַחֲרָא, בְּבְּחִינַת (תְּהִלִּים מ"א): "אוֹכֵל לֶחֶם הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב". כִּי עַל יְדֵי הָאֲכִילָה נִתְחַזְּקִין הָעֶקְבִּים וְהָרְגִלִין, בְּבְּחִינַת (שְׁבַת קִנָּה): "דִּקְ בְּכִפִּי וְתִשְׁפַּח בְּנִגְרִי". [עֲנִין תַּכ"ה, הֵבֵן בְּחִכְמָה וְחִכְם בְּבִינָה, בְּכִכִּי, אֲלִפִּין, שִׁינִיִּים] וְאֵז כְּשֶׁנִּתְגַּדֵּל חֵס וְשְׁלוֹם, עֶקֶב דְּסִטְרָא אַחֲרָא, עַל יְדֵי זֶה נִחְלָשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּחִינַת עֶקֶב דְּקְדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת (מִשְׁלֵי כ"ב): "עֶקֶב עֲנָה יִרְאֵת ה'".

רְבִינוּ מִמִּשְׁיַךְ כְּדֵי שְׁנִבֵּן שֶׁהַדְּבַר הַזֶּה גַּם אֲנוּ צָרִיכִים הַיּוֹם, כְּשֶׁאֲדָם לּוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל, יֵשׁ אֶתְעֲרוּתָא דְלִתְתָּא, וְיִכּוֹל לְקַבֵּל נְגִינָה דְּקְדוּשָׁה, כִּי מִרְמוֹם הָאִמּוֹנָה וְעוֹשֶׂה מִשְׁהוּ, וְכֵן נִמְשֵׁךְ עֲלֵיו נִשְׁמָה. מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא.

כִּי כָּל מָה שֶׁאֲדָם שְׁבוּר וּמוֹיָאשׁ, זֶה מְזוּנָא דְגּוּפָא, אֲכָל דְּבַר מְקוֹלְקֵל וְהַבְטָן מִסְתּוֹבֵב וְכוּאֵב, כָּל סַעוּדָה'לָהּ, כָּל דְּבַר הַשִּׁיׁיךְ עִם הַגּוֹף, עוֹשֶׂה לֶךְ בַּעֲיוֹת. וְצָרִיךְ מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא.

הָרִיחַ הַזֶּה הוּא עֲנִין רְבִינוּ, הוּא הַשְּׁאִיר לָנוּ מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא, לְאַטְקַעס גְּדוּלִים שֶׁל מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא, אֲפֻשֶׁר לְחַטּוֹף לִיל שִׁישִׁי, מֵאֲכִלִים טוֹבִים כְּאֵלָה, מֵאֲכִל אֲזַמְרָה, מֵאֲכִל רִיחַ טוֹב, וּמֵאֲכִל תּוֹרָה ו' בְּקִי בְּרַצוֹא וּבְקִי בְּשׁוֹב, אֵהָא אִיזָה מְזוּן נִפְלָא, יֵשׁ מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא, תְּפִילָה וְהַתְחַזְּקוֹת.

וְהַתִּיקוֹן לְזַהֵר לְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר בְּעוֹלָם, הַתִּיקוּן הוּא כָּל הַנִּשְׁמָה תְּהִלָּה יָהּ, הַנ"ל, הוּא עַל יְדֵי בְּחִינַת קוֹל כִּי בְּחִינַת קוֹל הוּא מְשַׁקֵּה אֶת הַגֵּן, שְׁשֵׁם גְּדִלִים כָּל הָרִיחוֹת וְהִירְאוֹת, בְּבְּחִינַת (בְּרָאשִׁית ב'): "וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן". נִהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדן וְכו' זֶה בְּחִינַת קוֹל, בְּבְּחִינַת (תְּהִלִּים צ"ג): "נִשְׂאוּ נִהַרוֹת קוֹלָם", וְזֶה בְּחִינַת (בְּרָאשִׁית ג'): "אֶת

ליצחק, ויבא לו יין וישת, יין המשומר מאתר רחיק.

הרם כשופר קולך, זה הצדיק שאומר מוסר כראוי, שופר הוא בחי' אתערותא דלתתא, כמ"ש בזה"ק פ' אמור, כשבא ר"ה ובזדקים כל אחד מצד הגבורות רח"ל, אבל כשיש שייכות עם שופר, תפילה של אדם נקרא שופר, נסירה דקדושה שאדם כופף עצמו לגמרי לפני ה', מתחיל מחדש, אני כן רוצה, יש לי תקווה, זהו תוכחה דקדושה, בחי' שופר. היתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו, זהו בחי' הריח, הקול התחתון ממשיך את הקול העליון, זהו סדר י' מיני נגינה תמיד. שאתה מעלה מלמטה, ועי"ז נמשכין חסידים, נימין סטרינעס, שהתיקונים הקטנים שאנו עושים מתקבצים, ונעשים תיקוני אותיות ושכליים, ובירורים, ומתגלה דעת של אמונת חידוש העולם, ומוצא דרך לצאת מהמדמה.

מה זה מדמה, סודות? אני יודע מה זה מדמה, מה שאתה חושב, זה דמיונות. זה סוד שאתה לא מבין שזה דמיון. בלי שום ספק כלל וכלל. זה כלום וכלום. זהו סוד גדול, איך לשבר את המדמה. הרם כשופר קולך, תצעק, אבא מה האמת. לשפוך לבו לפני ה', ואז נעשה נימין, חוטים, שע"ז נמשך מדות הרחמים.

שם הויה באחוריים, י' יה' וכו' הראשון הוא אחורי ע"ב דע"ב, והאחרון למטה הוא הנסירה, גם הוא סוד שם ע"ב הזה. וכן שורש ההמתקה, וכל הפרנסות והישועות נמשך משם

עכ"פ רבינו מכניס בנו זריקה של התחדשות. יש קול, יש שערות. הצדיק ממשיך שערות. תיקון התחדשות. אל תפחד ממה שעובר בעולם.

כאן אנו אוחזים, נמשיך קצת

[ב] אף לבוא לזה, לבחינת קול הפ"ל, הוא על ידי תפלה. כי עקר התפלה היא רחמים ותחנונים (כמבאר בפרק ב' דאבות), ועקר הרחמים תלוי בדעת, כמו שכתוב (ישעיה י"א): "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדש, כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים".

תפילה זה לדעת שיש אבא רחמן, אין לי כבר כח לצרות וקטנות המוחין, כשאין דעת לא יכול לבקש רחמים, כי הרחמים הוא עצמו הקול, המצב שאין בחי' קול וכו'.

כי לעתיד יגדל הדעת, ואז לא יהיה שום הזק ואקצריה, כי יתפשט הרחמנות על ידי הדעת, כי עקר הרחמים תלוי בדעת. ולפעמים, כשהסטרטא אחרת יונקת מן הרחמנות, אזי הם ממשיכין לעצמן הרחמנות, ואזי נתמעט הרחמנות אצלנו. ואפלו מעט הרחמנות שנשארו הוא בבחינת אקצריה, כי על ידי שהם יונקים מן הרחמנות, נתקלקל הרחמנות ונעשה אקצריה, כי "רחמי רשעים אקצרי" (משלי י"ב). ועל כן גם מעט הרחמנות הנשארו אצלנו הוא בבחינת אקצריה, כי נתקלקל על ידי שהם יונקים מן הרחמנות, חס ושלום, כפ"ל:

כלל הדבר שרבינו מדבר מאיזה ענין שנקרא קטנות המוחין, שמעתם מזה פעם? כל הספרדים מדברים מזה, תיזהר ממני, אל תגע בי, אני בקטנות עכשיו.

בגלל שיש קטנות, בזה נופל אדם לכל העבירות. וזה לדון לכף זכות. שהוא כ"כ משוגע ושובר, איבד את הכוחות והמחין, עוד ירידה ועוד ירידה.

מאמרי הזה"ק בהבנת הפרק שאומרים בקבלת שבת, ה' מלך גאות לבש, עוז התאזר. מהו הקול הזה, בימות החול יש לנו שליחות בעולם, יש לנו שו"ע קדוש, צריך ללכת בדרכי אבות, חסידישע גישמאקע ברסלבר חסידים, לא בעלי לשון הרע ומשוגעים, אלא לעבוד את ה' באמת.

אבל גילוי הדעת, עשרה מיני נגינה, שאדם יתחיל להוכיח את עצמו, בחצות וכו',

המשכת הקדושה נקרא הכאת שערות. כדי להמשיך קדושה בעולם צריכין ציצית ותפילין, וכך יכולין להתפלל, כל נקודה בתפילה זה קשה מאד, כמו תינוק הולך עוד פסיעה, כמו איש זקן, מתייגע כל פסיעה, בק"ש מקבלים מוחין, עדיין רחוק, ובתפילה, כל חלק של הברכה ראשונה, עוד מלה עוד מלה.

אבל בשבת קודש הכל נמשך בקלות, אור בינה אור חכמה והעולמות פורחים ושמחים, רק צריך אמונה. להוכיח את עצמו למה אין לך אמונה, למה אתה לא מרגיש את זה.

הדבר הזה נקרא 'קול'. ה' מלך גאות, גאות בגימ' קודש, לבש, הלביש את הבריאה, להכניס את הקדושה בבריאה זה דבר קשה, בימות החול יש הכאת השערות. ציצית, להכניס אמונה בהארת מציאות בינה דקדושה, יש הכאת השערות ממדות הרחמים בחיצוניות, זה מקיף, הנהגה דקדושה שנקרא שערות, והוא סוד 'קול', מכה בכ איזה זכות, זכות של מצוה, זכות של ציצית ותפילין, וזה כבר מתחיל בחצות. בכל יגיעה יש שערות דקדושה, המשכת מדות הרחמים באופן קטן מאד

ואחכ נעשה הכאה, מקיפין, ויודע שיש ללכת עוד יותר, זהו בחי' תוכחה, שאתה מרגיש שיש איפה ללכת יותר, יש משהו אחר לגמרי. זהו בימות החול, יגיעה רבה להתפלל בכונה, זהו עבודת ה' בכל יום. זה תפילין דימות החול. ומתעוררים המוחין, עד שבתפילה אחת כראוי יכול להמשיך הארה נפלאה מאד, כל הנגינה, וחכמה ומוחין דקדושה. אף שהוא במקום של נגה והסתרה, אבל זה טוב.

אך בשבת קודש ה' מלך גאות לבש, ישאו נהרות קולם ר"ת קין, נשמות קשות. שורש עשו, נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים, אדיר במרום ה', ר"ת אב"י, מים אדירים ר"ת אמי, אבא ואמא. הנהגה אחרת לגמרי, שאדם נפתח לו מוחין קדישין, שורש הכל, ושם יש נהר היוצא מעדן, ויש לך שייכות עם מדות הרחמים.

רבינו מעלה אותנו כאן למעלה קדושה עליונה עד אין סוף, כי אומר לנו רבותי, יש לך נשמה, בתחילה הנשמה קטנה, מוכרח קול דקדושה, כל הנשמה תהלל, יש לי כח לעורר נרדי נתן ריחו, שזה בחי' נהר יוצא מעדן, נרדי, יש לי כח לחדש אותך, לפעול אצלך סליחה ומחילה וכל טוב וטב.

גם כשיש לך שייכות עם עשו, הרי הקול קול יעקב, יעקב נכנס עמו ריח גן עדן, ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו הויה, בזה"ק שואל איך גן עדן הכי גדול נכנס איתו, ותיירץ כי רבקה גלגול חוה, והויה עשו, יניקה שמפיל את האדם, נכנס יעקב במסירות נפש, הלבשה על ידי ג'נס של עשו, כמו פועל עבודה עם חולצה תכלת, ויחד עם זה ריח גן עדן, זה התקוה שלנו בעולם, ריח של גן עדן נקרא קול דקדושה, וכך אנו לוחמים עם עשו כל השבוע

הרי רבינו מגלה כל הסדר, העבודה שלך להביא מנחה

דרכי נועם

את זה למעשה, בא רבינו להמשיך אותו הדרך שהצדיק פועל ברוחניות מדות הרחמים.

עוד צדיקים דברו מרחמים, אבל לא אמרו למעשה איך לאחוז בזה, התחזקות והתבודדות בתפילה, ע"י הדבר הזה שיש מציאות של צדיקים, שזכו לעבוד את ה' כראוי, בזכותם שייך שגם אנו נתעורר, נציל משהו מהחיים.

זהו מטה עוז של הצדיק, בונה בחי' מלכות דקדושה, בבין המלכות הוא מגבורות ודינים, זה דבר קשה, הצדיק יש לו בחי' תפילה בבחינת דין, ויכול להאיר בך, להמתיק בחי' תפילה בבחי' דין.

להמתיק כל מה שאדם קלקל, ניצה"ק נפולין, יש אחיזה, יונק מהשכינה. כשהצדיק בא, והאדם מתפלל, אבא תרחם תציל אותי, צריך צדיק שמתקן את השכינה"ק באופן שדבוקה במדות הרחמים, זהו בחי' אלול, להקים את השכינה"ק ע"י תשובה, ולכן הימים האלה הוא עיקר השנה, להתדבק בצדיקים האוחזים בדרגות קדושות האלה, יחד עם כל הצדיקים, ממש מחיה בביכול את הקב"ה, כי חלק השכינה הק' שלך לבן לגמרי, כי הצדיקים מלמדים סיגוריה עם טענות ויש להם כח לאחד העולמות באמת, ובכתוב בתורה מה זה העבודה של צדיק, משה הוציאנו ממצרים, הביא לנו תורה, ותיקן מעשה העגל, והשאיר את פינחס, רומח, ק"ש, מוחין, והרג את צד הרע של עמלק. וישמע יתרו קרי"ס ומלחמת עמלק.

זהו הסדר של אתערותא דלתתא שמתחיל עתה באלול. כל השנה היית עסוק, מעבשיו מתחיל אתערותא דלתתא יותר, ללמוד הרבה, להתפלל הרבה, לשמור על הזמן הרבה, וכמ"ש בסי' ו', אני לדודי ודודי לי, נפתחין שורש מדות הרחמים. ס"ג קס"א, ע"ב, הנותן בים דרך, התכלית הוא שהשכינה"ק תהיה מלאה עם רחמים, הדרך הוא יד פשוטה לקבל שבים. מה שהיה היה, ידיעה, תתקן מעבשיו, אתערותא דלתתא. יד ה' פשוטה. תיכנס, תוכיח את עצמך.

כמ"ש בסי' ו', שיש תשובה על תשובה, היינו שהוא מתכוון ברצינות בכל פעם, שבועדי לא יפול עוד. בעבירות שאדם דש בעקביו, תשובה על תשובה היינו בקי ברצוא בבחי' תוכחה, מוכרח לשמור הזמן, ולהתפלל בכונה, ללמוד הרבה, להסתכל באלקות בכל דבר, להרגיש את החיצוניות. ותשובה על תשובה על תשובה, כי אפילו כששכח, התכלית הוא השגות אלקות.

שבת מברכין אלול, הדגים בים רועדים, אנו נכנסים בים של רבינו, רועדים בקדושה, ונפתח הכח להיות בקי ברצוא ובקי בשוב, תמיד ה' איתי ואצלי, תמיד יש לו כבוד ממני.

בלי זה, אין אדם אדם, רק חושב על עצמו, חודש אלול רוחצין נשמה בסוף השנה, לאחר שנתלכלך עוד שנה, מכבסין אותו. בקי ברצוא, היינו עושה כל דבר רק בשביל ה', לובש כובע בשביל ה', לא כבוד עצמי כלל, ועיקר הכבוד הוא ישמע בזיונו ידום וישתוק, שזה עיקר הדרך להתרומם מכל הבזיונות והדמים השוברים, כשיש חבר טוב, אידיוט כזה בעל לשון הרע, ושובר אותך ומבזה אותך ברבים, ב"ה זכינו להרבה חברים כאלה, וזה עיקר ישועת האדם, ידום וישתוק, החבר ירה בי והעלה אותי עד אין סוף, היסורים האלה כפרת העונות. והעיקר לצאת מעצמו.

זהו עיקר סדר הדברים, והוא ענין תוכחה, שאדם מבזה את

אבל כשיש רחמים, יש אתערותא דלתתא שזה תפילה, הדבר תלוי שאתה יודע שיש למי לדבר, אפילו צעקה כמו שופר, כבר יש התעוררות רצון, רק כך יכולין להתבודד, לצעוק, ודיבורים, ולקוטי תפילות ותהילים. כשאיבד את הקול, היינו איבד את התפילה. ומרגיש שבור כ"כ, לא יכול לעשות כלום.

יותר גרוע מזה, שהסט"א יונק מתפילותיו, לא רק מזה, אלא מכל מה שעושה, אכילה שינה וענייני קדושה שצריך להיות באופן אחר, הוא יונק משם, ומזה נעשה כל החסרונות שבעולם, ועיקר הצרה הוא מלכות דקדושה, השכינה הק', במקו ששיהיה לבוש טוב של כל הנשמה תהלה, הוא מלובש בניצהק נפולין שהמשיך מחדש בשנה זאת, ונתטנף יותר בשנה זאת, ונפול למקום שאינו רואה רחמים כלל, לא רואה דרך החוצה, אין לו מוכיח הראוי. מה העצה לזה.

לבא לזה הוא ע"י בחי' קול, ולבא לזה הוא ע"י תפילה, והכל תמהין מה הפירוש 'ולבוא לזה' הרי צריך לזה קול המוכיח הראוי, ובהמשך תיקון בחי' פינחס, קרי"ס ונבואה, והרי כשאזכה לנבואה כבר לא צריך שום דבר יותר. א"כ מה ענין 'לבוא לבחי' קול'.

אלא שהכונה בחינת קול הינו אתערותא דלתתא שרק על ידו נמשך אור הרחמים, ואיך יזכה לאתערותא דלתתא, על הספה עם כלי כסף? אלא שזה כשהתפילה קשה מאד, מרגיש דינים, מותר לצעוק לה' תעזור, אבל אם גוער בהקב"ה כביכול, זה אסור, זה בליעת התפילה, ירידה נוראה.

ובזה רבינו חוזר לענין הזה, מה נעשה כשאינו יודעים מהו התוכחה הראוי, לזה צריך בחי' פינחס, שעשה פלילות עם קונו. פינחס הפריד בין טוב לרע, וקינא על הרע. ובגמ' כתוב שפינחס עשה פלילות עם קונו, על אלו יפלו כ"ד אלף מישראל? ובקשו מלאכי השרת לדחפו, על שהוא טוען בשביל שלומיאל אחד צריך וכו'.

אלא בחי' פינחס הוא המציאות של המשכת משה רבינו עד היום הזה. הוא מתקופת משה רבינו, אף שנולד יותר מאוחר, כבר נזכר בין יוצאי מצרים, יתרו הוא בחי' קין, חברה הגרועים ביותר, ר"ת נשאו נהרות קולם וכו', שהם יתאחדו עם בחי' יוסף, זה הפלא הגדול ביותר, בעולם, עי"ז יש חיי עולם.

פינחס הוא בחי' הצדיקים שהאור שלהם הולך בכל דור ודור, פרשת פינחס זה כמו סוף התורה, חומש דברים כבר דיבר משה, יסוד של תורה שבעל פה, אלה הדברים אשר דיבר משה, אבל באמת זה תורה שבכתב. ממש. אבל סוף החומש מסיים בפ' במדבר, הרגו את מדיון, וחילקו שלל מסעי, וזהו סיום התורה, אלה הדברים הוא ע"י הצדיקים המלמדים תורה שבעל פה.

זהו סוד פינחס, שיש רבי שנסתלק, ואחר הסתלקותו, מעלה את נשמתו במסירות נפש.

וזה גם כתוב בכתבי האריז"ל לגבי נרדי נתן ריחו, ושם תכ"ה, שהתקוה של העולם הוא רק ע"י הצדיקים שנסתלקו ומסרו גופן במסירות נפש, ועי"ז פועלין מדות הרחמים, זהו כל היסוד שאנו מאמינים ברביה"ק, בבש"ט, וכו', רבינו לא מאריך ולא מסביר, תסתכל לבד בזה"ק וכתבי האריז"ל וספה"צ תלמיד בעש"ט, משם תבין הכל, אבל מי מנהיג

דרכי נועם

עצמו, וידום וישתוק, להסתכל על האמת. ולהמשיך.

וכן בקי בשוב, אפילו נסיתי ולא מצליח, ידום וישתוק, בודאי ה' איתי, אני אדם, אני עושה כבוד להקב"ה.

ורבינו מזכיר שטיקל פלאי, אוכיחך ואערך לעיניך,

התגלות המוחין תפילין הוא סוד א'היה, אנא זמין למהוי, רוצה עוד פעם ועוד פעם.

אלה עשית והחרשתי, שתקתי לך, דימית היות אהיה כמוך, האם אתה חושב שהנהגת עוה"ז שעובר בכל יום, הוא כהנהגת העולם שאדם יכול לתקן כל דבר ע"י שהוא רואה בזיונות צער ויגון, שעל ידם אדם מתעורר לתוכחה, אלה עשית והחרשתי, למה הוא מחריש, כי אנו מתקנים בחי' אהי"ה, אתה עושה דום, ואני עושה דום, ואתה מגלה אתעורותא דלתתא. מגלה את בחי' אק"ה, כי התיקון לכל דבר הוא ידום וישתוק.

כל הנשמה תהלל, ר"ת כה"ת, היות אהיה כמוך ס"ת כה"ת. יש בכתבי האריז"ל כמה יחודים בזה, כי תכ"ה הוא סוד תוכחה. כל הנשמה תהלל, הוא אתעורותא דלתתא להעלות את הריח, למה הוא מחריש, ולא עוזר מיד, כי צריך אתעורותא דלתתא. ולא נאריך בפירושי הפסוק שם. הכלל שצריך להתעורר תמיד בתעורותא דלתתא, ונעשה דימית היות אהיה כמוך, כי פעלת בחי' תכ"ה, כל הנשמה תהלל, שם מ"ה. אהי"ה, כי ע"י בחי' החרשתי, להחזיק המוחין וכו' ונעשה בחי' ריח.

אוכיחך ואערך לעיניך, זה בחי' בקי ברצוא, אם לא תתעורר, והרי יש עוה"ב כזה, תתעורר בכל יום.

הנה באים ימי אלול, נזכה להתעורר כמה שאפשר, רבינו אמר לבתו, באלול בוערים ובווערים ולא עושים כלום, אעפ"כ תתחיל מחדש.

כי משה רבינו פתח דרך כבושה, משה עשה כביש, זה מה שהוא פעל בשבילנו, יש דרך של תשובה רבותי. ועי"ז המשיך הנהגה של מדות הרחמים. שכיחי קודם חודש השביעי, כמ"ש בזה"ק.

ה' יזכנו לצאת מכל המניעות וחושך והסתרות ברוחני וגשמי, ונזכה שיתעורר כח רבינו, כל הנשמה תהלל, שנזכה לנסוע, שכל אחד יוכל להיות אצל רבינו, כולנו ביחד, נדע מהדבר הגדול הזה, נזכה לבחי' בקי ברצוא ובקי בשוב, ויהיה נמשך י' מיני נגינה, לבטל הטבע ויתגלה השגחה, ומזה יתגלה עיקר עליית הניצה"ק בר"ה, כי הסטא נותן הקאות. שברת ראשי תנינים על המים ר"ת תשרי, הגבורות דקדושה נכללין חזרה, והמלכות זכה ונקיה, ובר"ה נתגלין ניצה"ק חדשים שבשנה הזאת, כי בכל שנה יש ניצה"ק חדשים, עד ט"ו בשבט הם יורדים לעוה"ז ממש. הניצה"ק החדשים, לקבל מוחין קדישין ברחמים וברצון בגאולה שלימה בב"א.